

SZÉKESFEHÉRVÁR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7.

Telefon-szám: 119.

Hirdetések és előfizetési pénzek a kiadóhivatalba küldendők.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

FÉNYES LÁSZLÓ.

Előfizetési árak:

Egy évre 10 Kor. — Fél évre 6 K. — Negyedévre 4 K

Egyes szám ára 10 fillér.

A lap megjelenik: Hétfőn, szerdán és szombaton, este 6 órakor

Az adósróf ellen.

Hübner Károly városi bizottsági tagnak a csütörtökön lefolyt városi közgyűlésen a házbér jövedelem összeírása ügyében megtett interpellációja egy nagy sérelemről rántotta le a leplet.

Ennek a következményeképpen történt, hogy tegnap Havranak József polgármester rendeletére a városi hajduk a következő hivatalos felszólítást hordták szét a háztulajdonosokhoz:

Felhívás.

A házbér és házössztályi adó lajstromok folyó hó 12-től 19-ig közszemlére voltak kitéve; de ezeket csak kevesen tekintették be, — mivel pedig a bevallott házbérijövedelemek 897 esetben emeltettek a pénzügyigazgatóság által, — ennél fogva felhivatnak a házbirtokosok saját érdekükben, hogy a kivetési lajstromokat betekintvén, fellebbezésekkel folyó hó 27-ének déli 12 óráig a tandési iktatóba adják be.

Székesfehérvártól, 1902. április 24.

Városi hatóság.

Hát csakugyan nem utolsó dolog, hogy egy szabad királyi város hivatalos hatósága kénytelen felszólítani és biztatni polgárait: fellebbezettek az állam önkényes eljárása ellen! Vajjon mivel fogják az állami közegek védeni az eljárásukat, a mely semmi másban nem találhatja magyarizátát, mint hogy a pénzügyi kincstár közvegy érdemet akarnak szerezni talán az előlétteszhez és minden három évi ciklusnál mintegy tíz százalékkal emelni akarják az adóalapot. Azt nem merjük feltelegezni, hogy a kormány részéről kaptak volna ilyes utasítást.

Ha semmi másst nem veszünk, mint hogy 897 esetben emelték a házbér jövedelmi adatokat, ez egy maga minden egyes emelés jogtalanságát bizonyítja. Mindenki tudja a városban, hogy a házbérek nem emelkedtek az utóbbi három év alatt s így a jövedelem sem lehet nagyobb 897 háznál. A pénzügyigazgatóság élő adósrófja tehát úgy fognak ki a tények- és logika ez egyszerű bizonyítékán, hogy nagyobbra azoknak a lakásoknak értékét emelték fel jelentékenyen, a melyekben maguk a háztulajdonosok laknak.

Érdekese érdek névze az egyik felszólalónak, dr. Borchert Jenőnek fellebbezése, a ki a többek közt a következőket mondja:

A saját lakásom eddig 360 koronával szerepelt a megadóztatásnál s miután lakásom időközben az én tudtommal nem nagyobbodott, nem talalom okát a felemelésemnek, ha csak nem azért, hogy lakásom ablaka arra a dögkállitásra nyílik, a melyet hangzatosan várkörüti esatornádnak neveznek.

Tisztelettel kérem a tok, Tanácsot, hogy ha már a pénzügyigazgatóság minden áron a magas kincstár jövedelmét óhajtja fokozni, hasson oda, hogy egy kormánybiztos küldésék ki Székesfehérvárra, mert az az állapot, a mi a várarki esatornában naponkint előfordul, nem egy és királyi koronázó városban, hanem egy pusztában sem türetnék el.

Érdekese és jellemző, hogy a székesfehérvári belvárosi óvoda lakóházának ház-

béradóját is emelték és emelték a város épületeit is, ezek a hatóságok szintén fellebbeztek.

De az eddig beadott fellebbezések is — minte gy hetven darab — a városnak mind olyan polgáraitól származnak, a kikről föl sem lehet tételezni a helytelen adóalapot bevallást. A pénzügyigazgatóság egész eljárása arra irányult, hogy bizott a közönség naiv jóhiszeműségében: úgy sem fogtak utána nézni a kivett összegeknek s akkor a közönségnek nyakán marad a nagyobb adóalapot, az adókötelettség, a kincstár évente 10—20.000 koronával még többet vesz be s a pénzügyi közegek a pénzügyminisztertől — elismerést kapnak. Így volt ez kiszámítva, a mit igazán csak Hübner Károly lelkiismeretes utánjárása és nyílt felszólalása akadályozott meg.

Ha valaki össze számítja az utóbbi három: 3 éves — ciklus folytonos adó emelését, pontosan reá jön, hogy eképpen 30 esztendő alatt száz perezentos adó emelésben lesz része a polgárságnak. Hogy ez mi-csonda absurdum, azt magyarázni fölösleges. Így elugraszának ebből a városból mindenkit s végül nem marad más hátra, mint a pénzügyigazgatóság, a melynek egy olyan tagja végzte e legkevésbébb sem dicsőteljes munkát, a kinek minden jog és illetőség szerint különben sem lenne szabad itt e városban hivatalos funkcióit végezni.

Tisztelettel

Fehér Márkus.

Polgárság és katonaság.

Botor az a nemzet, a mely nem becsüli meg hadseregét, azoknak a polgároknak összességét, a kik a hazát megvédeni vannak hivatva, ha egyszer majd kell: cletük és vértük árán is.

De léha és súlyos erkölcsi defektusban leleződő társadalom az, a mely polgári önérték nélkül való és saját társadalmának egyik vagy másik osztlályát — ha csak passzívításával is — önmaga fölötté valónak ismeri el.

Ez a két tétel kell, hogy eszünkbe jusson, valahányszor polgár és katona köz közebb vagy nagyobb affair támad s fájdalom, a fönti két tétel a tudomány részéről már akár álomban is el tudnám mondani. Ha ez elvek mérlegelésével itéljük meg a helyzetet, látni fogjuk, hogy a mi polgári társadalmunk legnagyobb része sem nem okos, sem nem méltóságos érzetű.

Ez utóbbit veszem először. Nem méltóságos érzeti azért, mert az adott egyes esetekben, a mikor t. i. neki van igazna, nem utasítja kellő erélyvel vissza a sérelmeket. És ezzel az első ok már most szoros kapcsolatban van: e miatt általánosít és ha egy katonával van baja, az egész armádiára haragszik s kigyót-békát kiált a saját katonáira.

Ez az egyik oka annak, hogy ha valahol a polgárság és katonaság közt tényleg meg van is a szükséges testvéries jó viszony, ha egy-két olyan affair akad, a hol az egyik fél civilt, a másik katona, a

jó viszony mindjárt megszűnik s mind egyik rész maga közt szidja a másikat. Hogy ez azután hova vezet s hogy mi csoda kára van belőle magának a nemzetnek, — pedig mindketten egy haza fia, vagy mi a csudái volnánk — azt ilyenkor, csöndes, békés időben kiszámítani nem lehet. Isten ne adja, jöjjenek ez orszagra súlyos politikai zavark, belviszályok, akkor talánunk meglátni, hogy milyen szükség volna e nemzetnek, hogy kevés számú nemzeti hadseregével együtt érezzen s vele.

Székesfehérváron most a legutóbbi időben, két incidens is fordult elő a honvédség és polgárság közt. Az első esetben is elmondhat szerény véleményem szerint s most, hogy a második esetenél némiképpen a saját szemelyem is érdekelte volt a dologban, — könnyebben megtehetem azt.

Ne tessék csudálkozni. Először is, a történetek teljes ismeretében világosabban látok: ahhoz pedig, hogy a saját kicsiny szemelyemet objektív vegyem — had' mondjak már egy elöngött magamnak — elég felvilágosodottnak tartom magamat. Ujságirói pályám alatt sok embert támadtam, engem hej, be sokan támadtak s így a háboruságnak ebben a meglehetős folytonosságában megszokja az ember: egyik embert, saját magát is olybá venni, mint a másikat s a személyes gyűlölség érzete nélkül adni és venni a támadásokat.

Az újság belsejében — miután egy mai újság már különben is szóvá tette az esetet — szarazon el van mondva a tényállás. Az én szerény véleményem szerint helyesen jártam el, mert hiszen ha másképpen gondolkodnám, másképpen jártam volna el. A véletlenül saját kicsiny szemelyemben képviselt „egy polgár” elégtételt abban látom s látom, hogy a tüz színhelyén, az illető őrnagy ellenkező kijelentése ellenére is ott maradtam. Hogy az illető őrnagy, nem mint magánember, de mint kaszárnya inspekció-parancsnok, nem azzal a nyugalommal és udvariassággal szólt, mint azt mindenki elvárhatná, hát ez igaz és joga is volna az „egy polgár”-nak e miatt a „kaszárnya inspekció-parancsnok” ellen panasszal élni. De itt tekintetbe kell venni, hogy az őrnagy ur, egy előbbi esetből kifolyólag tévesen azt gondolta: én, mint újságiró ellensége vagyok a katonaságnak. Hát a bosszuszag tört ki belőle. Mindent megérteti: mindent megboccsátani.

És most térek vissza czikkiem elejére. A székesfehérvári szab. kir. városi rendőség a nélkül, hogy megsértette volna a katonaságot, megtudta övni jogait úgy saját hivatalos tekintélyének, mint az egyes polgárokat. És ezt kell minden esetben cselekednünk, nyugodtan és szenvedelem nélkül s akkor majd elfog jönni az idő, hogy katonák is úgy resztálni fogják a polgárság tagjait, mint a helyek azt a maguk részére jogosan megvárják s mi a magunk részéről meg is cselekszük. Nem más indokból, mint a felvilágosodott ember művelt érzéséből.

F. L.

A vármegye népiskolái.

— A tanfelügyelő látogatásai. —

Gróf Festetics Bennó kir. tanfelügyelő április havának legnagyobb részét tankerületnek iskolái és óvodái meglátogatására szentelte.

A kir. tanfelügyelő első sorban is meglátogatta a dícső állami óvodát a kétszázfalu róm. kath. iskolát, az etyeki állami óvodát, az ev. ref. és négy osztályú róm. kath. iskolát és a hercegy Metternich által fenntartott háromosztályú iskolát.

Megvizsgálta továbbá az óbaroki községi és ubaroki róm. kath. és vétesboglári két osztályú róm. kath. iskolát. Sósokton a községi óvodát és a három osztályú községi iskolát. Bicskének összes tanintézetét, a községi óvodát melyben két óvodó működik, a róm. kath. iskolát 4. a református szintén 4 és az izr. iskolát egy tanítóval. A vasztelei állami, a eszabdi ev. ref. és az ág. ev. iskolákat. Felcsont a róm. kath. és református, Tabajdon a két tanítói ev. ref. és a róm. kath., Dobozon a községi iskolát. Alcsont a református iskolát s ugyanott a József főherceg által későbből fenntartott róm. kath. fu. iskolát és a zárdát, melyben a leányok tanításával két apáca, foglalkozik s egy apáca az óvodában neveli a kis gyermekeket. Megvizsgálta az alkalommal szintén a fenséges Urálatt fenntartott görblyárisi puszta iskolát, a vaáli községi óvodát, a két tanítói ev. ref. és három tanítói róm. kath. iskolát. A két, két tanítói manyi róm. kath. és ev. ref. iskolát, a bodmeri községi iskolát. A csári két tanári róm. kath. iskolát és a dunántúli közművelődési egyesület által ugyanott fenntartott óvodát. A négy osztályú acsai róm. kath. iskolát és az acsai ev. ref. iskolát.

Végül, rövid megbeszélés után Szabadbattyánba rándult ki, hol megvizsgálta a két osztályú róm. kath. iskolát s Falubattyánban az ev. ref. iskolát, majd a tásci református és a gróf Zichy János által fenntartott tásci róm. kath. iskolát.

Örömmel szemlélte itt a felekezetek között létező egyfajta viszonyt, a mennyiben az ev. ref. egyház, minthogy a róm. kath. iskolát most újból építik, iskolájukat egyik részes tantermetükét jó szíven becsatlózták a katholicusok rendelkezésére. Elismerték és megdöbbenést itt az ev. ref. tantermetek rohamos eszközeinek. Valaha, nem is nagyon régen, egy pár év előtt, két tantermet töltöttek meg zsúfoltság, ma az egyik sem telik meg. Nem családunk ha ennek okát a bővés és eléggé nem kárhoztatható egy gyermek-szisztemben keressük. S e fertelmes rendszer sokas terjedésében két keresnünk legelőbb okát azon szomorú körülménynek, hogy Fejérvármegyében a magyar iskolák gyermekek száma öt év alatt harmadfelezerrel apadt.

A megvizsgált népiskolai intézmények nagy számarán fogva körülbelül 70 tanító és öv öt működésére terjedt ez ki — mi feljogosította éreztük magunkat, hogy megkérdészik a kir. tanfelügyelő urat, hogy általában minő eredményt tapasztalt népiskolai intézményeink fejlettségében. Festetics gróf válasza kérésből adta meg választ s kijelentette, hogy általában jóvós haladás tapasztalt különösen, a községi és róm. kath. iskoláknál.

A haladás okát legfőképp a tanítók buzgalma mellett abban találja, hogy a gyermekek mindinkább rendezetlenebb járnak az iskolába és sokkal jobban is használhatóbb tananyagokkal vannak ellátva mint annak előtt. Az idegen ajku iskolákban a magyar nyelv a törvény követelményeinél sokkal nagyobb mérvben lesz ápolva. A jó siker így nem maradhat el.

Különösen szép és dícsőre méltó sikert tapasztalt, legelőbb sorban a szári róm. kath. iskolában, továbbá a sooskúti községi és acsai róm. kath. iskolában. Természetes, hogy ennyire intőzetnek a megvizsgálások elismerésében nyak és hibák is. Az etyeki állami óvodát, tulzsfolt, s tárgyalt is a községi, mely hajlandónak látszik egy új épület emelésére, miáltal lehetőség fog valni, hogy az eddigi óvodó mellé még egy alkalmasasság. Tarthatatlannak találta a vasztelei állami tanító és a manyi róm. kath. tanító lakását, az eóbbi teljesen újra építelt az állami már elhasznált, az utóbbi így már a községi tanító birtokában fog járni építési. Tarthatatlan állapotokat talált a dobozi községi és a eszabdi ev. ref. iskoláknál, mind két iskola állomástása jelenleg van tárgyalás alatt. Sok rendtelenséget tapasztalt a bodmeri községi, a vaáli ev. ref. és falubattyáni ev. ref. iskoláknál. A bodmeri községi iskolát illetőleg a tanítóval és iskolásként elnökkel szemben a helyszínen intézkedat. Az ev. ref. iskolák ügyét az illetékes hatóságok elé szándékozik vinni. Sajnosan tapasztalta,

hogy egyes felekezeti iskoláknál az éváró vizsgát korán tartják meg s bár a vizsgák után a tanítás még tovább folyik, mégis oly rendtelenné válik az, hogy a községi előjárások nem képesek a hanyag iskolások szűli irányában a törvényes eljárást teljes szigorral alkalmazni. Szándéka e részben az illetékes egyházi főhatóságokat felkérni, hogy hassanak szigorú rendelkezésekkel oda, hogy az éváró vizsgák ideje június első felére s csak kivételesen május hó második felére tolassanak ki. Az pedig, hogy egyes iskolákban már áprilisban tartassanak meg a zórávizsgák, egyáltalában még kivételösen so engedessék meg.

Egyes esetekben kénytelen volt a kir. tanfelügyelő a községi előjárásokat szigorúan felhívni, hogy a mulasztó tanítótelemek szűli irányában a törvény és szabályok teljes szigorát alkalmazni mulhatatlan köteleességüknek ismerők, bár örvendetes tényként konstátálhatta a tanítótelevesség keresztül vitelében a haladás folytónak. A nép maga is mindinkább átérzi az iskola szükségességét és udvós voltát s örömmel küldi iskolába gyermekeit s ma már nem szór-ványos azok esetek száma, midőn a szűli az ismétlé tanítótelemek gyermekeit is még a mindennapi iskolába küldi.

Helyes legyen kifogásolni valót talált a tananyag feldolgozásában. Az írás, olvasás és számoláson kívül a nyelvtan és a beszéd érteleme gyakorlatokban szép haladás talált, bár ez utóbbira nézve még kellett megjegyezni, hogy itt-ott, kivált az idős tanítók elhanyagolták azt. A földrajz és történelem elég sikerrel tanítattik. Kevesebb sikerrel a természetrajz.

Ezek azok a nagyérdemű nyilatkozatok, a melyeket Pestetics gróf töltnék teti s az ő magas szempontú, és megfigyelései minden a kultúra ügye iránt érdeklődőnek, de különösen Fejérvármegye derék néptanítóit karának figyelembe ajánljuk.

HIREK.

— A cigányok élet-halál harca. A Fáró vadék nap-nap utáni garázdálkodása, rablása, véres összeütközései, mindinkább elmulasztathatatlanná teszik a cigánykérdés tárgyát megoldást. Talán nincs az országban egy megye sem, mely annyira el volna árasztva a gyűlövés néppel, mint Fejérmegye. A képviselőház is felmerült már a cigány-ügy fontos kérdésére, de mint látszik, halaszthatatlan dologban. A legutóbbi eset is, — mely valóságos cigányháború volt — sürgősen követeli, hogy vegre valahára a cigánykérdés megoldást nyerjen, mert után-utólen ki van téve a megye és város közönsége a rabló-csapat vakmerő táadásának.

E hó 22-én kedden Lakatos György cigány-csapat 5 kocsival, mintegy 14 loval a fejérvári vásárról hazafelé egykezelt a czeceői tanya. Már esteledett az idő, mikor a nyugathatos határba értek. Itt szemben találkoztak Sztajka Imre dunaföldvári cigány hadiával a két szintén kocsival és lovakkal rendelkezők. A két cigánycsapat között már régebbi viszáladás áll fenn s tavaly is, a czeceői cigányok közül Kovács Józsefet, itt le nem írható módon megönsökítették a dunaföldvári cigányok, a miért aztán állandóan hadilábban voltak egymással. A Lakatos család jöb-ban fel volt szerelve haderővel s ez őst köztö most öket arra, hogy a Sztajkákat megrohanták, a kisebbségben levő fajzatukat s hiny pillanat alatt loyan élet-halál harc fejtőlött ki a két csapat között, hogy nincs az az Angol bár háború, mely ilyen produktáni tudna. Dorongokkal, kosílócseszel, késekkel támadtak egymásra s esakhamar a sebesültek javviszelyködése töltötte be a levegőt. Az országban s a szántóföldeken számos sebesült fetengett a vérben. A győztes fél, a Lakatos család lett s egy kocsit és két ló hadi zsákmányt sikerült nekik elillani, miután látták hogy több oldalról emberek futnak el.

A sebesültek között öt halálos sebesülés is történt. Két férfi és három asszony. Az utóbbiak közül egyek áldott állapotban van. A sebesülteket Szigeti Mór seregélyesi körvros vette ápolás alá, a kinek jelentése szerint a sebesültek közül kettő menthető. A Sztajka

cigányok azonnal jelentést tettek a rablótámadásról a seregélyesi esendöröknél, honnan Dombai József őrsvezető és Kiss Sándor esendör, kocsin nyomban a menekülő cigányok üldözésére sietek. Magukkal viték négy dunaföldvári cigányt is a nyomozás megkönnyítése végett. A nyomok Veszprém megye felé vezetnek s tényleg 23-án délután 2 órakor az ösküi erdősség a cigányok rájuk akadtak a rabló cigányokra. A szélén egy bizonyára észrevettek a nyomozó esendörök, hamar lóra és kocsiakra kaptak s az erdőbe menekültek. A két esendör kénytelen volt a menekülő után löni. Összesen tizenegyet lövését tettek a cigányokra, de emberben a golyók nem tettek kárt, hanem az egyik cigány alól a lovat lötték ki a esendörök, mely ott ki is mult. A menekülő közül ekkor a férfiak legrágták a kocsiokról s asszonyokat, gyerekeket hátra hagyva bemenekültek az erdő renetegőbe. A két esendör 5 kocsit, 14 lovat (között a Sztajka cigányokét is) lefoglalta. A kocsiak az egész cigánykaraként — két öregembert és 14 asszonyt, gyereket — Székesfehérvárra kísérték. A rendőrség rövid kihallgatás után, átkísértette a foglyokat az ügyösség fogházába. A cigányok között van sok súlyosan sebesült is, kiket kórházba fognak szállítani.

— Temetés. A város egyik előkelő patri-cius családjának szomorú gyászva van. Say István, a hettusi szervenés után 41 éves korában elhunyt s mindenképp tisztelt polgárt, az egész város közönségének nagy részével tegnap délután 5 órakor kísérték brok nyugalmra a Vörösmarty téri gyászaházból. Az egyházi szertartást Katona Horváth István plebánus végezte. A megfőt évezgett Say Győző ny. altbagnyozta a koporsóhoz s a gyászoló Say, Dioballa és Fiáth családok körül foglalt helyet a nagyszámu gyászoló közönség, a melynek sorában ott láttuk br. Fiáth Pál főispánt, gr. Zichy Jenőt, gr. Csirákzy Antalt, Huszár alispánt, Havranek polgármestert és számosan másokat a városi és megyei előkelőségekkel.

A ravatalra küldött koszorúk, érkezősük sorrendjében a következők:

1. Legyen álmod édes, Gizid.
2. Egyetlenemnek a viszontlátásig szeretők anyád.
3. Szeretett Pistánknak. Mari, Betti, Nina.
4. Felejtetheten Vónknak.
5. A Fehérmegyei Takarékpénztár igazgatóság gyászja jelöl.
6. Öszinte részlete jelöl a Fejérmegyei Takarékpénztár tisztikara.
7. Ika és gyermekei a jörökonnak szeretők jelöl. Úr. Say Rudolfn.
8. Szeretett jó rokonnak Roé István és családja.
9. Barát szeretete jelöl Kovács A. Sándor.
10. Örökké felejtetheten apusunknak Józsi és Géza.
11. Szeretett kománknak. Farkasdy Dező és neje.
12. Keszler Árpád és családja, részvétel jelöl.
13. Tóth Béla és családja.
14. Székes-Fehérvári tisztikar. választmányi tagjának.
15. Say Viktor altbagnyoz, öcsésnök.
16. Özv. Meszleny öszinte részvétel.
17. Székesfehérvári kölcsönös segélyző-egylet igazgatóság tagjának.
18. Szeretett öcsémnek czeza néni.
19. Kovács család tisztelte jelöl.
20. Fiáth Imre és családja, Say Istvánnak.
21. Öszinte részvétel! Krécsi Miklós.
22. Gyuri Mariska, Pompi szeretett jó Pistánknak.
23. Dr. Révi Ferenz és családja régi barátjának.
24. Szeretett Pistánknak. Honka, Makszi.
25. A vadászársaság a szeretett társának.
26. Kampellen Imre részvétel.
27. Székzy Say Thekla.
28. Szarvhazbó Etlér Gizella és leánya a legöszintébb részvétel jelöl.
29. Szeretett Pistánknak Géza, Gyurka, Rózi.
30. Felejtetheten barátjának Dietrich Zsig.
31. Almási András és neje.
32. Say Ferenz építész.
33. Almási János.
34. Dietrich Szilárd egy esokor emlékl.

85. Szeretett rokonunknak Emma és családja.

36. Öv. Say Ferencné és családja részvételkel.
Mikrotitinek a sirtorul is kísér! Grundböck Miklós és családja.

Köszönetnyilvánítás. Saját magam, gyermekeim, felejtetlen férjem édesanyja, úgy az összes rokonok nevében, mindazon melyen tisztelt testületek, társulatok, családok és egyesek, kik forrón szeretett jó férjem gyászos elhunytja, úgy gyászszertartása alkalmával nyilvánított részvételkel, küldött koszorúk, rendelkezése bocsátott fogatok és egyéb lekötöleléz figyelmességük által szívünk mély fájalmának enyhére lenni kogyesek voltak, mondják ez uton is legmélyebb hálás köszönetem.

Öv. Say Istvánné, Dieblwa Gizella.

— **Tíz.** Csütörtökön este fél 9 órakor Goldstein Izidor Nador-utcai üzletében, eddig ismeretlen okból tűz ütött ki. A már lezárt vasajtó réssein át gomolygó füstöt a szomszédos Schmideg Vilmos férfi szabó vette észre s mindjárt többen behatoltak az üzletbe, a hol a kémény felül terjedt a vészedelem. A tüzet a megjelent tűzfőttség csakhamar eloltotta. A vizsgálat a tűz ügyében most folyik. A kár 800 korona.

A tizenél a rendfenntartására egy 10—12 emberből álló katonai kirendeltség is megjelent Józsa örnagy parancsnoksága alatt. A kordonon belül mintegy 8—10 katonai tiszt s ugyan ennyi polgári közönség is tartózkodott s ezen át akart a boltba menni Fényes László is lapunk szerkesztője. Józsa örnagy meglátta őt távozásra szólította fel. Fényes ekkor bemutatkozva kérte, hogy a boltban levő főkapitányhoz mehessen.

Az örnagy erre azt felelte egy emberhez szólván:

— Tizedes, vezesse ki ezt az embert.

Fényes magától ment ki s a kordonon kívül várta meg, míg Kuthy rendőrkapitány megérkezett s ez karofogva bevezette. Az örnagy erre ismét parancsot adott a tizedesnek, hogy Fényest karjánál fogva vezesse ki, erre azonban a szerkesztő azt felelte:

— Nem fogok kimenni és itt fogok maradni, a rendőrkapitány engedelméből.

Az örnagy erre a boltot akarta kiüríteni, de Kuthy és Simon rendőrkapitányok tiltakoztak ellene s ez nem is történt meg. Végül Réó főkapitány jelentette ki:

— Fényes szerkesztő urnak joga van itt enni s itt is fog maradni.

Igy is történt s ezzel az inezidens véget ért.

— **Anyakönyvi hírek.** 1902. évi április hó 19-10-i április hó 26-ig. **Házasságkötés.** A fontjezóló idó alatt házasságra lépett: 2 pár. — **Értékelés.** Kiss János vasutai munkás Székesfehérvár és Bónesik Borbála Nagy Hantos, Fehérmegye, Lavacs Perencz könyvkötősegéd és Polgár Irén Anna, Székesfehérvár. Vanka József ácssegéd és Perencz Ágnes Borbála, Székesfehérvár. Pólosky Lajos Ambrus, Ómaló czipész és Köszeghy Anna szobaleány, Székesfehérvár.

— **A legjobb denaturált spirilusz kapható literenként 40 fillérért: Langraf Gábor és Pia bór és gépszijkereskedésben Jókai-utca 8. — Telefon száma 100. — Ugyanitt szines és fekete lábbelikező a legkitűnőbb gyártmányú krémek és czipő fényezés kaphatók.**

— **Placzi árak.** Székesfehérvár április hó 26-án. Buza: 8.50—8.60; Rozs: 6.50—6.60; Zab: 7.30—7.40; Kukorica: 4.90. Az árak 50 kilonként korona értékben értendők.

Hangverseny.

Ugy vagyunk ezekkel a hangversenyekkel, mint mikor így tavasszal kimegyünk a réte virágot szedni. Nem bánjuk akármilyen, csak hogy már egyszer virág. Az arisztokratikus gyöngyvirágot a népszerű ibolyát, a vaskos levélkés fűvet és a kirívó cizetfark-kórú mind összekötjük s örülünk nekik.

A „Vörös Kereszt Egyesület” javára tegnap a városi színházban rendezett hangver-

seny első száma volt a gyöngyvirág. *Boethoven* Es-dúr zongora versenyt játszott *Lówy* Károlyné, a honvédekzenekar kíséretével. Az abszolút zenének nagy mestere zongorára írt művei közt talán a *Kreutzer*-sonátában vitte meg oly eszményi magaslata a motívumok kifejezését, mint e két tétele művében. Valószínűleg a harmónia apoteozisa ez a mű s Lówyné nagyobb érdeme nem a meglehetősen súlyos technikai feladatok legyőzésében mutatkozott, hanem előadási felfogásában. Szinte sájnálva az ember — bocsísson meg dr. Lówy Károl — hogy Beethovennek ez a jeles interpretátora egyuttal boldog családnya, ha nem az lenne, mint zongoraművész nő városról-városra hirdethetné a nemes szenvedélyek nagy költőjének műveit. *Fricay* Richard vezetés alatt a zenekar múltó partnere volt Lówynének. Biztos időben vették át a zongora hangjainak szárnyalását a vonós hangszerek s a fuvók — pedig az Es-dúr koncertben ez az egyik legnehezebb rész — hiba nélkül vezették vissza a főmotívumot. Nagy és megérdemelt sikere volt az első program számnak.

Szoyer Ilona a m. kir. operához szerződött soubrette énekesnő volt az est másik érdekessége. *Szoyer* kisasszonyt a székesfehérvári közönségnek ezuttal volt alkalma először látni hallani. Az est két műsor-számban szerepelt, először egy angol dalt s a *Denevér* nagy magyar áriáját, ezuttal pedig a „New-York szépe”-ből a *pók-dal* betéte s *Virányító Hajnalka az erdőn* című dalt énekelve. *Szoyer* kisasszonynak igen jeles kvalitási vannak, köztük első sorban kitűnő technika, a mely világosan mutatja, hogy nem Budapesten tanult énekelni. Másik jeles kvalitása hangjának magassága, a melyvel a magas *d-t* tisztán és biztosan ki is tartja. Hátrányára rovom fel a közép regiszter mellékzöngéit, innen van folytonos fejhang használata. A mellett affektált öngnagsysága s ez miot dalénekesnőnek az illúzió teljes rovására esk. Soubrette szerepekben ez megbocsátatható. Azonkívül kellemes a hang, de sok színe nincsen. Utolsó dalában igen szép staccato kat adott s ezzel érte el igazi sikerét. Erős, többszoros tapszal szözlötték a lámpák elé. A 400 korona tiszteletdíj ennek dezzá, különösen jótékony célra, kissé erős lion-rális volt.

Érdekes piece volt *Schwarzbach* Flóra zongora játéka, egy *Schumann*—*Liszt*, egy *Scarlatti* és egy *Chopin* darabot adva elő. *Schwarzbach* kisasszony egyike a város legjobb zongora értnél s mindenkor igen szivesen hallgatott közreműködője a jótékony célú hangversenyeknek. Sűrű, megérdemelt tapsokat aratott.

Tomn Béla két hogedű számával ismét annak a derék zenésznek bizonyult, a kit a múltkorai hangversenyön is megismertünk. Azt a jó tanácsot merem neki adni — ha elfogadja — a *Hubay*-adakkal hagyjon fel hangversenyeken. Azok a klasszikus *Csárdia* jelenetek, fából vas-karikák, nem érdemlik meg azt a nagy teülnéki, a melyet a maguk részére pretendálnak.

Igaz élvezetelt hallgattuk a *Stannana* Frigyes „Eldadott meüsszonya”-nak egyvelegjét. A naiv, derült falusi légkör, a mely e darab minden részéből, de különösen a harang motívumból olyan hűen kiejzik, valami esodási üdött hatással van a hallgatóra *Fricay* karmesternek s derék zenekarnak zajos tapszal adott a közönség.

Még csak egyet kell megjegyeznem. Hangversenyek részére szerezenek be egy földött szinpadit természet, mert minden hangzót — különösen a zongorát — a zsinór padlász nyeli el. A polskák pedig nem zenekedvelők.

(f. I.)

3013 kap. 1902.

Árverési hirdmény.

Székesfehérvár szab. kir. város rendörkapitányi hivatala által ozonnal közhírét tétetik,

hogy a **Deutsch Katalin** kézi zálogházában levő mindazon zálogtárgyak, melyeknek kiváltási határideje folyó évi ápril hó 14-én lejárt, 1902 évi május hó 18-én délelőtt 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen hatóságai felügyelő és közpénzfizetés mellett az 1881. évi XIV. t. cz 15—20. §§-ai értelmében el fognak adni.

Miről a bételvők, úgy a venni szándékozók azzal értesítenek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak az árverés napjáig megköszömbíthatók, vagy kiválthatók.

Székesfehérvár, 1902 évi ápril hó 26-án.
LISZT FERENCZ,
rendör-biztos.

1083. eln. 1902.

Árlejtési hirdmény.

A m. kir. igazságügyminister ur a székesfehérvári kir. törvényszék és farsabíroság új helyiségeinek bebutorozását és járulékosát engedélyezte, a következő csoportonként előírinyozt összegek keretében:

I. csoport.	
Asztalos és kárpitos munkák és butorjavítások	9147 kor. 80 fillér.
II. csoport.	
Hajlított fabutorok	1200 „ —
III. csoport.	
Vasfogások, kályhafelszerelések vasból, lámpák és feszítelők	2109 „ 10
IV. csoport.	
Írószek	224 „ 40
V. csoport.	
Órák	128 „ —
VI. csoport.	
Szányvegek	400 „ —
VII. csoport.	
Ó Felség arczképe	120 „ —
VIII. csoport.	
Áthurozközlési költség	600 „ —
Összesen 13929 kor. 30 fillér,	

azaz tizenháromezer kilencszáz huszonkilenc korona harmincz fillér.

Ezen munkáknak vállalat utján leendő biztosítása érdekében az 1902 évi május hó 23-ik napján d. e. 10 órakor a székesfehérvári kir. törvényszék elnöki hivatalában zárt írásbeli ajánlatok elfogadása mellett nyilvános versenytárgyalás fog tartatni, a következő feltételek figyelembe vételével:

1. Ajánlatot nyújthatnak be mindazon hazai iparosok vagy vállalkozók, kik azelőtt gyakorlására hatóság engedélylyel bírnak.

2. Ajánlat egy vagy több munkaesopponat, esetleg az összes munkára tehető.

3. Zárt ajánlatban kötelesek a vállalkozók a számalokos arrendmenty vagy áremelést, valamint a végösszeget úgy számejegyekkel mint betűkkel kiírni, továbbá kijelenteni, hogy a pályázati hirdetésben foglalt feltételeket, valamint a műszaki iratokat ismerik és magára kötelezőnek elfogadják. Az egyes szállítandó berendezési tárgyakról lehetőleg rajzok is mellékelendők.

4. Távirati uton küldött ajánlatok nem vételnek figyelembe.

5. Az 1 koronás bélyegzővel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1902 évi május hó 23-án d. e. 10 óráig a nevezett kir. törvényszék elnökénél nyújtható be.

6. Tartoznak ajánlattevők a költségvetési összeg 5 százalékaival megfelelő bántápnát valamelyik m. kir. állampénztárban, vagy kir. adóhivatalban letenni s az erről szóló leletti nyilatkozat az ajánlathoz csatolni. Ezen leletti nyugta csatolása nélkül az ajánlatok figyelembe nem vételnek.

7. A székesfehérvári kir. törvényszék elnöke illetve az igazságügyminister ur fenntartja magának a jogot arra nézve, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhoz.

8. A munkálatokra vonatkozó szerződési minta és költségvetés megtekinthető a nevezett kir. törvényszék elnöki iktatóházában a hivatalos órák alatt, ezenkívül a költségvetés mint a készlet tart, kivántra és vállalkozók költségére postán is megküldetik.

Székesfehérvár, 1902 évi ápril hó 23-án.

DARÓCZY ISTVÁN,
kir. törvénzi elnök.

ÖNBOROTVÁLKOZÓKNAK!

A legjobb és legihesebb önborotváló szer a

SATON.

Egyszeri bekenés után oly lágy lesz a szakál, hogy a legrosszabb borotva is veszélytelenül és tisztán veszi le!

Egy doboz ára:

200-szori használatra K. 1.20
 Illatszerek, bajuszpedrők, bajuszkiötők már 10 krajczártól kaphatok.

••• Hajmunkák elfogadhatnak •••
HOLLOSY FERENCZ fodrász.
 Kőszuth-utca 9. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy helyben **Bástya-utca 10. sz.** (Bognár-utca sarkán) a volt **Tóth Mihály-féle**

asztalos műhelyt mai napon átvettém.

Sok évi gyakorlat által azon helyzetben vagyok hogy az **asztalos szakba** eső bármily munkát ugyanintén épület- és butormunkák, nemkülönbön javításokat is pontos és jutányos áron a t. közönség megelégedésére elkészíthessen.

Számos pártfogást kérve,

kiváló tisztelettel

IFJ. TEHEL JÓZSEF
 Bástya-u. 10.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **Körház-utca 5. sz.** házában levő **Makart fényírdám** vezetésére

SCHVARTZ DÁNIEL

urat társul vettem. — E fényírdát a mai kor igényeinek berendeztem és így bármilyen a fényképezési szakba vágó munkák **szép és izléselesen** elkészíthetnek.

Különösen ügyembe ajánlom a „**Szeccsziós**” képeket 6 darab 3 korona.

Különlegesség gyermekfelvételekben jutányos áron.

Tisztelettel

BARTOS HEINRICH

355. 1902. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bír. végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székesfehérvári kir. járásbírósg 1901. évi Fh. 750. 2. sz. kiküldő végzése következtében Dr. Herez Oszkár javára **özv. Nagy Antalné szál. Halász Mária ellen** 28 kor. és jur. erejéig 1901. évi október hó 30-án fogamatostott kielgítési végrehajtás utján felülglóhat és 825 kor becsült inórságok, u. m.: **szobahutor, tehének 1 ló, gazdasági felszerelés és egyébek** nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a székesfehérvári kir. járásbírósg 1901. évi V. I. 943. 2. számú végzése folytán Székesfehérvárott alpolna **Alkó Királyos 17. sz. a lakása** leendő esküszóására **1902. évi május hó 5 (öt) napjának délután 3 órája** határ-

időül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók mely megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előlvezendő ingóságokat mások is le és felülglóhatatták és azokra kielgítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székesfehérvárott, 1902. április hó 16.

ANDRÁZ ANTAL,

kir. bír. végrehajtó.

A
VÉGELADÁS
 = Szekerák
 és
Hornyánszkinál =

még csak
rövid ideig tart.

Aki üzletét eladni akarja,

különösen divatúru és fehérnemű raktárát, az hozzám

forduljon.

Krausz F. Vilmos

Basa-utca 2.

Feltűnést keltő újítás
 a szobafestészet terén!!

Minden 15 fírt meghaladó szoba festés megrendelese után, egy remek kivitelű, természetes színezésben festett

tájképet

1-□ mtr. nagyságban készítek.

Ez uton alkalmat nyujtok a nagyérdemű közönségnek igazán jutányosan **egy szép szoba díszre** szert tenni.

Kérve a n. é. közönséget, hogy megüsztelő bizalmát továbbra is részemre fentartsa.

Kitünő tisztelettel

Günsberger Károly

mű-, czím-, nemesei czím-,
 szobafestő és mindennemű olajszínező

Székesfehérvár,

Bognár-utca, az árvalházal szemben.

Szobafestéshez megérkeztek
 szebbnél-szebb faliminták.

Vidéki meghívásoknak, gyorsan elogat tesszek.

Újdonságok**Új képes-levelezőlapokban,**

kaphatok: **Eisler Adolf** papirkereskedésében. [Városi Színházzal szemben]

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Sas-utca 4. sz. alatt** (Erdős-féle házában)

Frankl Nővérek

czég alatt, egy a mai igényeknek teljesen megfelelő

női divatúru üzletet

nyitottunk.

Raktáron tartunk **eredeti párisi, bécsi modelleket** és gyermekkalapokat.

Azon körülmény, hogy Bécsben az első czégekél, Pesten Mme Chágrin üzletében 8 éven át a legkitünőbb tapasztalatokat szerztük; feljogosítanak azon reményre, hogy a nagyérdemű közönség igényeinek minden tekintetben pontosan és kiválóan megfelelhetünk.

Kiváló tisztelettel

Frankl Nővérek.

Mindennemű átalakítások a legújításokban eszközölhetnek.

Mindennemű átalakítások a legújításokban eszközölhetnek.

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára frt. 1.35. kr. — 1 kis palack ára 68. kr.

Szaगतalan

padló-viasz „Glória”

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-Fénymáz

képkeretek stb. beanyozására.

1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glaser”-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újjonnan befestésére.

1 doboz ára 45 kr. — Mindenkor kaphatók:

FLITS PÁL FIA czégnél Székesfehérvárott.

Hirdetések felvételeinek a kiadóhivatalban.